

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/215/2018/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

296/2018. (XII. 20.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ által 2018. április 16-án előterjesztett **panasza alapján indított eljárást** a 2018. december 20-án – Fráterné Dr. Ferenczy Nóra testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

megszünteti.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő mulasztásra nem került sor. A panasz áttétele ellen bejelentett előzetes tiltakozás miatt, a Testület az eljárását megszüntette.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos 2018. április 16-án tett panaszt a *N. Rendőrkapitányságon (a továbbiakban: Rendőrkapitányság)*, a vele szemben aznap, a Rendőrkapitányság illetékességi területén T. úton foganatosított intézkedés miatt. A bejelentés jegyzőkönyvezése 16 órától 17 óra 5 percig tartott.

A panaszos az intézkedés előzményeként arról számolt be, hogy 2017. februárjában javítás céljából átadta a SAAB típusú személygépkocsiját K. autószerelőnek. K. autószerelői minősége a későbbiekben megkérdőjeleződött, és az autó javítása nem történt meg. Ezért a panaszos és az autószerelő között konfliktus alakult ki az anyagiakkal kapcsolatban, és az autószerelő nem adta vissza a járművet. Emiatt büntetőeljárás került megindításra a Kerületi Rendőrkapitányságon 2017 tavaszán, amelyet bűncselekmény hiányába megszüntettek.

A panaszos elmondása szerint az elmúlt időszakban többször megpróbáltak egyezsége jutni az autószerelővel, azonban ez eredményre nem vezetett. A panasz előterjesztésének napján a panaszos több alkalommal telefonon, illetve sms üzenetben egyeztetett az autószerelővel arról,

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

hogy ki akarja fizetni a javítás fenn maradó részét, 150 000 forintot, mert már korábban 150 000 forintot részére átutaltak. Mivel a panaszos számított arra, hogy vita lesz az ügyből, így először a rendőrségre ment, ahol T. rendőr arról tájékoztatta őt, hogy az autót rendőri segítséggel nem fogja visszakapni, csak a megtekintését tudják biztosítani, ami meg is történt. A panaszos közölte, hogy a fennmaradó javítási költséget hajlandó kifizetni, és arról is beszámolt, hogy a tegnapelőtt K. autószerelő üzenetbe tájékoztatta őt, hogy 2017. februárja óta, amióta nála van a jármű, több mint 1 000 000 forint tárolási költsége keletkezett (napi 5000 forint). Ezt követően a panaszos rendőri kísérettel megjelent a helyszínen, az autót beindították, az üzemképesnek bizonyult. A panaszos rendőrök jelenlétében közölte az autószerelővel, hogy kifizeti a fennmaradó javítási költséget. Az autószerelő erre úgy reagált, hogy fizessék meg a tárolási költséget, vagy közjegyző előtt nyilatkozzanak arról, hogy ennyivel tartoznak neki. Ez nem történt meg, mert a panaszos nem ismeri el a tárolási költséget.

A panaszos rendőri intézkedés elmulasztását kifogásolta, mert bár a 300 000 forint javítási költséget is vitatja, de kifizették volna, de ennek ellenére nem hozhatták el az autót. Az autószerelő a javítási költséget nem fogadta el, és az autót nem adta oda. T. rendőr már a kapitányságról indulva kijelentette, hogy az autót nem hozhatja el a panaszos abban az esetben sem, hogy kifizeti a fennmaradó 150 000 forint összegű javítási költséget. A rendőrség jelen esetben csak az autó megtekintését biztosítja.

A panaszos sérelmesnek tarja, hogy megakadályozták, hogy a saját tulajdonú autójához hozzáférjen és hazavigye.

A panaszos kérdésre elmondta, hogy ez idáig polgári eljárást nem kezdeményezett, valamint hogy, a rendőrségen őt és a feleségét az eset ismertetése után T. rendőr tájékoztatta a rendőrség álláspontjáról és arról, hogy milyen intézkedés fog történni.

2) A panaszos a Testület felhívására, az alábbiakkal egészítette ki panaszát 2018. szeptember 20-án.

A panaszos 2017. június elején egy autószállítóval ment el az autóért K. településre, hogy hazaszállítsa, mert február eleje óta nem tudta használni azt, pedig márciusban kifizetett 150 000 forintot javítási költségként. Ezalatt az idő alatt a panaszos kiderítette, hogy K.-nak semmilyen legális vállalkozása nincs és K. településen nincs bejelentett műhelye.

Mikor a panaszos közölte K.-val, hogy elviszi az autóját, ő kihívta a rendőröket. Kettő rendőr jelent meg a helyszínen, akik először azt mondták, hogy a panaszos elviheti a kocsit, azonban K. telefonált egy állítólagos ügyvédnek, aki azt mondta a rendőröknek, hogy K. olyan javítást végzett az autón, hogy tulajdonképpen résztulajdonossá vált. A rendőrök erről értesítették K. parancsnokot, vagy elöljárót, és ő a helyszínen lévő rendőröknek azt az utasítást adta, hogy a panaszos és az autószállító hagyja el a helyszínt, mert az magánterület. A panaszos ekkor panaszt tett a Rendőrkapitányságon, ahol K. rendőr közölte, hogy ő adta a parancsot, és felesleges panaszt tenni, úgysem fog történni semmi. A panaszos kifogásolta, hogy a kapitányságon nem voltak hajlandóak felvenni a panaszát.

A panaszos megjegyezte, hogy ennél az esetnél megkérte a rendőröket és a K.-t, hogy hozza ki a kulcsot, és indítsa be az autót, mert szeretett volna meggyőződni arról, hogy megtörtént-e a javítás. K. erre nem volt hajlandó és a rendőrök sem kérték tőle ezt. Majd a panaszos a javításról készült számla felmutatását követelte, de ez sem történt meg, és a rendőrök sem utasították erre

K.-t. A panaszos ekkor felhívta a rendőrök figyelmét, hogy ez egy sufni műhely, ami engedély nélkül működik, de a rendőrök nem kérték el a telep működési engedélyét.

A panaszos úgy érzi, hogy – a fentiek szerint – intézkedés elmulasztása vezetett ahhoz, hogy kára folyamatosan növekszik (gépkocsi elvitelének megakadályozása, ezért annak legális helyen való javításának és használatának megakadályozása, valamint jogtalan tárolásai költség keletkezése – mintegy 1 millió forint –), és nem jut hozzá gépkocsijához.

A panaszos megjegyezte, hogy jelen jogszabályok szerint sem köteles olyan javítást kifizetni, amit nem rendelt meg. Az autószerelő annyit tehet meg, hogy amennyiben balesetveszélyes lenne a gépjármű használata a javítás hiánya miatt, felhívja a figyelmet erre, hogy utána ne övé legyen a felelősség.

A panaszos beadványát azzal folytatta, hogy 2018. elején a feleségével együtt utazott le K. településre a kocsiért, hogy ismét megpróbálják elhozni az autót. Először a kapitányságra mentek, ahol elmondták, hogy a kocsi régóta kint van a telephelyen, és már a szerelőnek fizettek 150 000 forintot, ezért el akarják vinni. A panaszos T. rendőrrel beszélt, aki azt mondta, hogy tárgyalni fog a felettesével K. rendőrrel. Ezután rendőrökkel kimentek a helyszínre, megbizonyosodni, hogy megvan-e az autót, azonban K. autószerelőt nem találták ott, azonban végül a rendőrök telefonhívására előkerült. K. kinyitott egy műhelyrészt, ahol a panaszosok autója volt elhelyezve és egy másik SAAB gépkocsi, amellyel kapcsolatban közölte, hogy az is ugyanazért van ott, mert a tulajdonos nem akar fizetni. Majd K. beindította a panaszos autóját, és az működött. A panaszos és felesége ekkor közölte a rendőrökkel, hogy bár vitatják a további 150 000 forint jogosságát, de hajlandóak kifizetni, csak végre kapják meg az autót. K. azonban erre úgy reagált, hogy szó sem lehet a gépkocsi elviteléről, mert ő 1 millió forintot követel tárolási díjként. A rendőrök ekkor megint nem engedték meg a panaszosnak, hogy elvigye az autóját, azt mondták neki, hogy menjen haza. A rendőrök nem néztek utána az ott álló másik SAAB típusú autónak, nem gondolkodtak el azon, hogy esetleg sorozatban hasonló csalási esettel állnak szemben és egy illegálisan működő autójavítóval, hanem bárminemű ellenőrzés nélkül elfogadták egyoldalúan K. vele szemben jogtalanul fennálló követeléseit és megakadályozták a panaszost a gépkocsi elvitelében. A panaszos pszichikai kényszer alatt állt, nem merte a kocsiját erőszakkal elvinni, mert félt attól, hogy a rendőrök vele és feleségével szemben kényszerítő intézkedéseket fognak alkalmazni.

Ezután a panaszos feleségével bement a Rendőrkapitányságra, hogy panaszt tegyen a rendőri intézkedés elmulasztása miatt, illetve az autó elvitelének megakadályozása miatt. A panaszos kifogásolta, hogy bár rajtuk kívül senki nem akart panaszt tenni, mégis két órát várakoztatták őket, talán azért, hogy hátha megunják a várakozást és elmennek. A panaszos ekkor T. rendőrt újra látta, és szemmel láthatóan ideges volt. A panaszos közölte vele, hogy mivel ő adta ki az intézkedő rendőröknek a parancsot, ezért ő ellene fog panaszt tenni.

A panaszos emlékei szerint egy alezredes vette fel a panaszát, aki először azt mondta, hogy az ügyüket jobb lenne bíróságon intézni. A panaszos erre úgy reagált, hogy azért jött a rendőrségre, mert szerinte ez nem bírósági ügy, majd kérte, hogy a panaszát a Testület vizsgálja ki.

A panaszos úgy nyilatkozott, hogy nem járul hozzá ahhoz, hogy a Testület a panasz alapján hozott állásfoglalását – teljes körűen anonimizált formában – közzétegye, illetve arról sajtóközleményt jelentessen meg. Továbbá ahhoz sem járul hozzá, hogy a Testület a panaszt további kivizsgálásra áttegye az eljárást foganatosító rendőri szervhez, amennyiben azt állapítja

meg, hogy a panaszban foglalt intézkedés a panaszos alapvető jogait nem vagy csak csekély mértékben sérti.

II.

A rendőrség a panaszbejelentésről készült jegyzőkönyv mellett megküldte a panaszüggyel kapcsolatos rendőrségi iratokat.

1) A Rendőrkapitányság vezetője a * Megyei Rendőr-főkapitányság vezetőjét arról tájékoztatta 2018. április 18-án kelt levelében, hogy a panaszos már korábban, 2017. június 19-én panaszt jelentett be ugyanezen ügyben, mert az intézkedő rendőrök akkor sem tették lehetővé, hogy a szerelési díj ki nem fizetése miatt a szerelő által át nem adott járművét a műhelyből elszállítsa. Panaszza kivizsgálást követően 2017. július 18-án elutasításra került, amely jogerőre emelkedett fellebbezés hiányában.

2) T. r. törzsszázlós 2018. április 16-án az alábbi tartalommal tett jelentést.

A fenti napon a Rendőrkapitányság épületében szolgálatirányító parancsnoki szolgálata ellátása során 13 óra 15 perckor megjelent a panaszos és a felesége, akik a körülbelül 1 éve K. autószerelővel folytatott vitájukról számoltak be. Előadásuk szerint 2017. februárjában vitték el a panaszos felesége tulajdonát képező gépjárművet az autószerelőhöz javításra. Ezt követően vitába keveredtek az autószerelővel, mivel nem értettek egyet abban, hogy milyen munkálatokat, mennyiért végzett el a gépkocsin. A szerelő azt nyilatkozta, hogy az autót addig nem adja vissza, amíg a tarozást a panaszos és felesége nem rendezik. A panaszos arról is beszámolt a kapitányságon, hogy az elmúlt időszakban több alkalommal kísérelték meg felvenni a kapcsolatot a szerelővel, hogy rendezzék a félreértést, de ez nem történt meg, illetve az utóbbi időben a szerelő már ún. tárolási díjat is követel rajtuk, amely milliós tétel, és amelyet nem kívánnak megfizetni. A panaszos tart attól, hogy a szerelő eladta az autót a vélt tartozás fejében, mivel a korábbi kapcsolatfelvételek során az autót a szerelő telephelyén nem találták. A panaszos a történetek miatt 2017 tavaszán már tett feljelentést a Kerületi Rendőrkapitányságon sikkasztás miatt, de azt az eljárást megszüntették, a panaszos elmondása szerint arra való hivatkozással, hogy „nem történt bűncselekmény”.

A panaszos kérdésre úgy nyilatkozott T. r. törzsszázlós, hogy azt várja a rendőrségtől, kísérjék el őket a szerelőhöz, ahol ők újabb kísérletet tesznek arra, hogy a náluk lévő 150 000 forinttal letudják a „tartozásukat”. De ha a szerelő ezt nem fogadja el, akkor a hatóság kényszerítse a szerelőt, hogy az autót adja vissza, illetve ha ez nem történne meg, akkor feljelentést kívánnak ellene tenni.

Miután T. r. törzsszázlós meghallgatta a sértetteket, mindkettőjüket tájékoztatta arról, hogy az általuk felvázolt probléma polgári peres bíróság hatáskörébe tartozik, így a rendőrség nem illetékes abban sem állást foglalni, sem segítséget nyújtani. Ha azonban a járművet a szerelő eladta, akkor ezzel kapcsolatban ellene büntetőeljárás indul. Ez ellenőrizhető, de ez nem függ össze a polgári peres vitával. Majd T. r. törzsszázlós nyomatékosította a sértettek felé azt, hogy a rendőrség nem fogja tudni kikényszeríteni a szerelőtől a jármű átadását. Ezen tényeket a panaszos és a felesége láthatóan megértették, bár több alkalommal is jelezték, hogy ők ismerőseiktől úgy tudják, hogy a rendőrség köteles visszaadni a tulajdonukat és nem értik ezt miért nem teszi most meg.

T. r. törzsszázlós egyeztetett a bűnügyi osztályon lévő R. alezredes vizsgálati alosztályvezetővel, aki megerősítette a panaszos részére adott, polgári peres eljárás hatáskörével kapcsolatos tájékoztatás helyességéről. R. r. alezredes a törzsszázlóst arra kérte, hogy a jármű meglétét

ellenőriztesse a járőrökkel, mert amennyiben az már nincs meg, az már bűncselekménynek minősül. Amennyiben a helyszínen a felek nem tudnak megegyezni és a panaszos a jogi felvilágosítás ellenére továbbra is meg kívánja tenni a feljelentését, akkor a készenlétes nyomozó fel fogja azt venni.

Ezt követően T. r. törzssászlós ismételten tájékoztatta a panaszost arról, hogy a járőrök kivonulnak a helyszínre és ellenőrzik a jármű meglétét. Majd ismételten felhívta a figyelmét arra, hogy csak és kizárólag a rendőrség azt jogosult vizsgálni, hogy történt-e szabálysértés vagy bűncselekmény. Amennyiben a panaszos által felajánlani kívánt összeget a szerelő nem fogadja el, abban az esetben a polgári peres bíróság illetékes az ügyükben.

T. r. törzssászlós a helyszínre küldte az éppen a kapitányság épületében írásos tevékenységet folytató M. r. főtörzsőrmester és Gy. r. őrmester járőröket, miután felhívta figyelmüket a jogszerű és szakszerű intézkedésre. T. r. törzssászlós rövid eligazítás keretien belül vázolta nekik a bejelentés tartalmát, illetve utasította őket, hogy mindkét felet alaposan hallgassák meg, és amennyiben a helyszínen bűncselekmény vagy szabálysértés tényét nem tudják megállapítani, tájékoztassák a feleket a polgári peres eljárás lehetőségéről, és dokumentálják a gépkocsi állapotát.

T. r. törzssászlós a járőrök távozását követően a törtétekről tájékoztatta a bűnügyi osztály vezetőjét, Sz. r. alezredest.

A járőrök a helyszínre érkezve arról tájékoztatták T. r. törzssászlóst, hogy K. autószerelő nincs a helyszínen és telefonon a bejelentőnek azt mondta, hogy mivel nem egyeztettek vele, így majd érkezik és megmutatja az autót. T. r. törzssászlós elkérte a szerelő telefonszámát és a kapitányság vezetékes telefonjáról felhívta a szerelőt és bemutatkozását követően tájékoztatta arról, hogy a rendőri intézkedést kívánnak kezdeményezni, amely kizárólag arra irányul, hogy a jármű meglétét ellenőrizték, mivel a rendőrség nem jogosult a vitában dönteni. Amennyiben a helyszínen bűncselekményt vagy szabálysértést nem tapasztalnak a vitájuk eldöntésére a polgári peres bíróság az illetékes. T. r. törzssászlós végül kérte K. autószerelőt, hogy haladéktalanul menjen a helyszínre, aki telefonban közölte, hogy nem fogja a járművet átadni, de aláveti magát a rendőri intézkedésnek.

Körülbelül fél óra elteltével Gy. r. őrmester a helyszínről azt jelentette vissza, hogy a szerelő a járművet megmutatta, annak állapotáról a panaszost tájékoztatta, azonban a javítási díj és egyéb költségek tekintetében a felek között nem született megállapodás. Elmondta továbbá, hogy bűncselekményt vagy szabálysértést nem állapítottak meg a helyszínen. Ezt követően T. r. törzssászlós rádión keresztül utasította a járőrt arra, hogy a korábban meghatározottak szerint a polgári peres eljárással kapcsolatban a jogi felvilágosítást adja meg és újra, immáron negyedik alkalommal is elmondta, hogy mit mondjon el a bejelentő részére.

Körülbelül 15 perccel később a járőr tájékoztatta T. r. törzssászlóst, hogy az intézkedést befejezték, a panaszos már nem kíván feljelentést tenni, mivel ő kizárólag a gépkocsit akarta visszakapni és mivel a rendőrség ezt nem kényszerítette ki a szerelőtől, ezért panasszal fog élni az intézkedés ellen.

3) M. r. főtörzsőrmester 2018. április 16-án kelt jelentésében az alábbiak olvashatóak.

M. r. főtörzsőrmestert a fenti napon, szolgálatteljesítése során T. r. törzssászlós szolgálatparancsnok utasította, hogy menjen a T. utcában található gépkocsi szerelő műhelyhez, mert a Rendőrkapitányságon a panaszos és felesége bejelentést tett, hogy 2017. februárjában egy

általuk külföldről forgalomba nem helyezett hibás járművet vásároltak, és ezt szeretnék visszakapni a szerelőtől, akivel az anyagiakkal kapcsolatban vitába kerültek.

T. r. törzsszázlós azt az utasítást adta, hogy a bejelentők jelenlétében ellenőrizze M. r. főtörzsőrmester a jármű meglétét, annak állapotát és arról készítsen fényképfelvételt, valamint legyen jelen, amikor a két fél megegyezik a jármű javítási költségeiben. Abban az esetben viszont, ha a felek nem egyeznek meg és szabálysértés büncselekmény gyanúja a helyszínen nem merül fel, tájékoztassa őket arra vonatkozólag, hogy jogaikat polgári peres úton bíróságon tudják érvényesíteni.

Ezt követően M. r. főtörzsőrmester megjelent a helyszínen és meghallgatta a panaszost, aki kérdésre előadta, hogy internetes hirdetés alapján bízta meg K.-t, hogy ezt a járművet javítsa meg. A járművet trélerrel szállították N. településre, és a jármű azóta a szerelőnél van. A panaszos elmondása szerint a szerelési megállapodás a jármű adagolójára vonatkozott és ennek javítására 150 000 forintban állapodtak meg. Március hónapban a panaszos eljött a szerelőhöz, és ekkor részére K. előre kérte a javítási költséget, mert nem tudta megelőlegezni az alkatrészt, és a panaszos a kért összeget át is utalta, azért mert K. ígérete alapján a jármű egy héten belül így elkészül. Megállapodásukban a panaszos szerint a jármű tárolásának költségéről nem volt szó soha. Ezt követően a panaszos nem tudott kapcsolatba lépni a szerelővel, pedig e-mailben és telefonon is próbálták utolérni, de K. rövid úton mindig kimagyarázta magát külföldi útra és egyéb okokra hivatkozva, hogy még azért nincs kész a jármű. Március hónapban a kapcsolatfelvétel K.-val sikeres volt, mely során K. közölte a panaszossal, hogy a szerelési díj 400 000 forint lesz. Ezt sokallva a panaszos részletes számlát kért, melyet mai napig nem kapott meg, csak egy listát a cserélt alkatrészekről és egy munkadíjról szóló számlát, melyben a már kifizetett összeg szerepelt. Ekkor K. azt a nyilatkozatott tette, hogy elnézte, és csak 300 000 forint lesz a munkadíj. A panaszos végül eljött N. településre, hogy az autót elszállítsa, de ez nem történt meg. Az eset során sor került a rendőri intézkedésre, hogy tisztázzák a jármű tulajdonjogát és a kifizetendő összeget, amely azonban ez eredményre nem vezetett. Mivel nem került vissza a panaszos birtokába a jármű, ezért feljelentést tettek, melyben a Kerületi Rendőrkapitányság indított eljárást, de azt már a panaszos elmondása szerint megszüntették. Azóta a panaszos több hónapon keresztül nem tudta K.-val felvenni a kapcsolatot. Most pedig a szerelő 1 millió forint körüli összeget követel tőlük a javítás és a tárolás költségeként.

Eközben K. szerelő T. r. törzsszázlós telefonhívására a helyszínre érkezett, aki az egyik garázsban elhelyezett a járművet megmutatta a panaszosnak, és a jármű alvázsámát egyeztették a korábbi adásvételi szerződésben rögzített adatokkal. A járműről K. r. főtörzsőrmester és Gy. r. őrmester fényképfelvételeket készített. A járművet beindították, amely működőképesnek bizonyult, és a panaszos nem jelezte, hogy azon bármiféle elváltozást észlelne, amely korábban nem volt rajta.

K. kérdésre előadta, hogy 2017. februárjában a panaszos kérésére egy autóklinikáról elhozott egy működésképtelen, részben szétszerelt járművet, melyről fényképfelvételei is rendelkezésre állnak. Ezt a járművet a T. utca telephelyére szállította, majd azt javítani kezdte. A jármű javítására átvett 150 000 forintot, később egyéb szerelési munkák és alkatrészek miatt további 150 000 forintot kért. Később 2017 nyarán a járműért jött a panaszos, de az nem került elszállításra. Azóta többször e-mailben és sms-ben tartották a kapcsolatot, de volt, hogy hosszú ideig nem jelentkezett a tulajdonos. Utoljára a hét végén történt kapcsolatfelvétel.

Jelenleg K. a járművet nyilatkozata szerint akkor adja vissza a panaszosnak, ha az a fennálló szerelési díjat, 150 000 forintot kifizeti részére és a jármű állapotára vonatkozólag szakszervíz kerül bevonásra. Ha ez megtörtént, akkor közjegyző által ellenjegyzett hivatalos iraton adja át a gépkocsit és a további tárolási díjat bírósági úton fogja követelni a panaszostól.

A panaszos a fent elmondottakat megértette és kérte K.-t, hogy a feltételeit küldje át elektronikusan, hogy azt át tudja gondolni. A helyszíni intézkedésről a rendőrök tájékoztatták a szolgálatparancsnokot.

Továbbiakban mivel a rendőrség hatáskörébe tartozó szabálysértés, illetve bűncselekmény gyanúja a jármű vonatkozásában nem került megállapításra, hanem a járművön elvégzett munka és tárolási díj vonatkozásában nem tudnak a felek megegyezni, mely kérdés megítélése polgári peres bírósági eljárásra tartozik. M. r. főtörzsőrmester ezért tájékoztatta a bejelentőt, hogy a járművel kapcsolatos követeléseit polgári peres úton érvényesítheti. Ezt követően M. r. főtörzsőrmester 15 órakor elhagyta a helyszínt.

4) A rendőrség megküldte a Kerületi Rendőrkapitányság 2017. május 17-én kelt feljelentést elutasító határozatát, amelyből az alábbiak voltak megállapíthatóak.

A panaszos feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, akinek 2017. február elején javításra átadta a külföldről behozott rendszám nélküli SAAB típusú személygépkocsit, melyet a gépkocsit átvevő személy trélerrel elvitette a N. teleülésen található T. utcai műhelyébe. A gépkocsi javítása végett a tulajdonos 150 000 forintot elutalt, melyet a szerelést végző személy átvett, de a gépkocsit a mai napig nem adta vissza a tulajdonosnak, így a bűncselekménnyel okozott kár 1 000 000 forint. Az ügyben a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 172/A. § (1) bekezdése alapján feljelentés kiegészítés lett elrendelve, melynek során megállapították, hogy a szóban forgó gépkocsit átadták K.-nek. K. a kocsit időközben megjavította, az jelenleg is nála van és azért nem került a gépkocsi visszaadásra a tulajdonosnak, mivel a javítási költség miatt elszámolási vita van közöttük. A Büntető törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 372. §-ba ütköző sikkasztást az a személy követi el, aki a rábízott idegen dolgot jogtalanul eltulajdonítja, vagy azzal sajátjaként rendelkezik. Az ügyben megállapításra került, hogy K. a rábízott gépkocsit nem tulajdonította el, illetve azzal sajátjaként nem rendelkezik, csak a tárolás kiegyenlítéséig visszatartja. Mindezekre való tekintettel a Kerületi Rendőrkapitányság a Btk. 372. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés a) pontja szerint minősülő, nagyobb értékre elkövetett sikkasztás büntettének megalapozott gyanúja miatt tett feljelentést a Be. 174. § (1) bekezdés a) pontja alapján a (2) bekezdés rendelkezéseire figyelemmel – mivel a cselekmény nem bűncselekmény – elutasította.

5) A Járási Ügyészség 2017. július 5-én kelt panasz elbírálásáról szóló határozatából az alábbiak derülnek ki.

A panaszos a feljelentést elutasító határozatot 2017. május 26-án vette át, majd a törvényes határidőn belül, 2017. május 31-én panaszt jelentett be a határozat ellen, melyben arra a hivatkozott, hogy K. nem igazolta a munkák elvégzését, a járművet nem szállította fel B. településre, a SAAB márkaszervízbe, sőt K. még további 250 000 forintot követelt.

A Járási Ügyészség a panasz és a feljelentést alapján megállapította, hogy a panasz alaptalan és azt a Be. 199. § (1) bekezdés b) pontja alapján elutasította, az alábbiak miatt.

A feljelentés kiegészítése során beszerzett adatok alapján a nyomozó hatóság törvényesen és megalapozottan döntött a feljelentés elutasításáról, mert a Btk. 372. §-ában meghatározott bűncselekmény törvényi tényállása, azaz a jogtalan eltulajdonítás, vagy a sajátjaként rendelkezés hiányában bűncselekmény nem valósult meg. Ugyanis az iratok között található készpénzfizetési bizonylat szerint a panaszos felesége 2017. március 2-án 150 000 forintot átutalt K. bankszámlájára, azzal a közleménnyel, hogy „SAAB 9-5 javítás előleg”, mely arra utal, hogy a

javítás költségének csak egy részét fizette meg. A panaszos jogi képviselőjének beadványában szereplő azon tényközlés, mely szerint 2017. június 9-én a feljelentő személygépkocsija K. telephelyén volt, ugyancsak azt támasztja alá, hogy a személygépkocsi K. birtokában volt, azt tehát nem idegenítette el, azzal sajátjaként nem rendelkezett.

6) A panaszos 2017. június 9-én foganatosított rendőri intézkedéssel szembeni panaszát a Rendőrkapitányság vezetője 2017. július 18-án kelt határozatával, mint alaptalant elutasította. A határozat részletesen vizsgálta az intézkedési kötelezettség elmulasztására, a gépkocsi elszállításának megakadályozására, valamint a panasz írásban történő fel nem vételére vonatkozó kifogásokat.

7) Megküldésre került a 2017. június 9-én foganatosított rendőri intézkedéssel összefüggésben keletkezett rendőrségi iratok is, amelyek jelen panaszügy elbírálása szempontjából nem relevánsak, ezért ismertetésüktől a Testület eltekint.

III.

1) A Testület elsőként azt vizsgálta, hogy a panaszt határidőben terjesztették-e elő, illetve hogy mely panaszosi sérelmek kivizsgálásra terjed ki a hatásköre.

a) A Testület eljárását a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) a IX. Fejezetében, Jogorvoslatok alcím alatt szabályozza. A jogszabály 92. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az, akinek a IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette, választása szerint

a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy

b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kiletétől függően

ba) az országos rendőrfőkapitány,

bb) a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy

bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója bírálja el.”

E szakasz alapján a rendőri intézkedések során megvalósuló jogsérelmek kivizsgálására és szükség esetén orvoslására az intézkedést foganatosító rendőri szervnek és a Testületnek (illetve a Testület eljárását követően az országos főkapitánynak, illetve a főigazgatóknak) a panaszos döntését megelőzően párhuzamos hatásköre van. A panaszos döntése ezt a párhuzamosságot megszünteti: amennyiben az eljárást foganatosító rendőri szervhez nyújtja be panaszát, döntésével megszünteti a Testület eljárási hatáskörét.

Tekintettel azonban arra, hogy a rendőri intézkedések során bekövetkező súlyos alapjogsértések mind az egyén, mind a társadalom szempontjából rendkívül káros következményekkel járhatnak, a jogalkotó lehetővé tette ennek a szabálynak az áttörését, és a Testület hatáskörének „visszaállítását”, amennyiben a Testület úgy ítéli meg, hogy az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdésében foglalt feltételek fennállnak, és az eljárás átvételét maga a panaszos is kéri.

Ez a lehetőség azonban csak a még folyamatban lévő rendőrségi panasz eljárások vonatkozásában áll fent.

A megküldött rendőrségi iratokból tudható, hogy a panaszos 2017. június 9-én foganatosított rendőri intézkedéssel szembeni panaszát a Rendőrkapitányság vezetője 2017. július 18-án kelt határozatával, mint alaptalant elutasította. A határozat részletesen vizsgálta az intézkedési kötelezettség elmulasztására, a gépkocsi elszállításának megakadályozására, valamint a panasz írásban történő fel nem vételére vonatkozó kifogásokat. A határozat jogerőre emelkedett fellebbezés hiányában.

A Testület felhívja továbbá a figyelmet, az Rtv. 93.§-ának (1) bekezdésére, amely szerint: „A panaszt az intézkedéstől, ha pedig a panasz előterjesztője az őt ért jogsérelemről később szerzett tudomást, ettől az időponttól számított húsz napon belül lehet a Testületnél előterjeszteni.”

A panasz-kiegészítés kifogás tárgyává tette a 2017. júniusi rendőri fellépést, amelyet a rendelkezésre álló rendőri iratokból tudhatóan e hónap 9-én foganatosítottak. Ezen panasszal kapcsolatban a Testület rögzíti egyrészt az elkésettséget, mivel a panaszos a panasz előterjesztésére nyitva álló húsz napos határidőt elmulasztva csak 2018. áprilisában fordult a Testülethez, másrészt hatáskör hiányát, mivel a panaszos rendőrségnél előterjesztett azonos tartalmú beadványa alapján – rendőrségi panasz eljárás keretében – már jogerős döntés született (res iudicata). A Testületnél ugyanis – a fentieknek megfelelően – az előterjesztett panasz azon részében, ami a rendőrségi panasz eljárásban vizsgált kifogásokkal tartalmában azonos, a Testület hatáskörének hiányát kell megállapítani.

A Testület a 2017. június 9-i intézkedés vonatkozásában megállapította a panasz elkésettségét, másrészt arra vonatkozóan hatáskörhiányát.

b) A panaszos megítélése szerint a kára folyamatosan növekszik, mivel a rendőrség nem teszi meg a szükséges intézkedést az ügyben (gépkocsi elvitelének megakadályozása, ezért annak legális helyen való javítása és használata megakadályozását, valamint jogtalan tárolásai költség keletkezése – mintegy 1 millió forint –). Kifogásolta továbbá, hogy a rendőrök nem néztek utána az ott álló másik SAAB típusú autónak, nem gondolkodtak el azon, hogy esetleg sorozatban hasonló csalási esettel állnak szemben és egy illegálisan működő autójavitóval, hanem bármilyen ellenőrzés nélkül elfogadták egyoldalúan K. vele szemben jogtalanul fennálló követeléseit és megakadályozták a panaszost a gépkocsi elvitelében.

Az Rtv. fent idézett 92. §-ának (1) bekezdése értelmében a Testület rendőri intézkedésekkel, mulasztásokkal, valamint kényszerítő eszközök alkalmazásával foglalkozik, így hatáskör hiányában nem jogosult kártérítés és egyéb polgári jogi kérdésében döntetni, valamint a rendőrség nyomozati cselekményei felett semmiféle kontrollt, felügyeletet nem gyakorol, nem jogosult büntető eljárás keretében foganatosított cselekmények törvényességét elbírálni sem.

(A fenti hatásköri szabályokról a Testület tájékoztatta a panaszost 2018. szeptember 5-án kelt tájékoztató levelében.)

Megjegyzi ugyanakkor a Testület, hogy a Kerületi Rendőrkapitányság a Btk. 372. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés a) pontja szerint minősülő, nagyobb értékre elkövetett sikkasztás büntettének megalapozott gyanúja miatt a panaszos által tett feljelentést a Be. 174. § (1) bekezdés a) pontja alapján a (2) bekezdés rendelkezéseire figyelemmel – mivel a cselekmény nem bűncselekmény – elutasította. A rendőrség ezen határozata ellen a panaszos panasszal élt, amelyet a Járási Ügyészség 2017. július 5-én kelt határozatában, mint alaptalant elutasított.

A Testület a panasz fenti részei tekintetében hatáskörének hiányát volt kénytelen megállapítani.

A Testület ugyanakkor érdemben vizsgálta 2018. április 16-án foganatosított intézkedés jogszerűségét.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos az Rtv. és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításokra jutott.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye XIII. cikkében foglalat tulajdonhoz, valamint a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát, az alábbiak szerint.

2) A Testület a panasz alapján első körben a rendőrség intézkedési kötelezettségét vizsgálata.

A panaszos elmondása szerint feleségével 2018. április 16-án először a kapitányságra mentek, ahol elmondták, hogy a kocsi régóta kint van a telephelyen, és már a szerelőnek fizettek 150 000 forintot, ezért el akarják vinni. T. rendőr arról tájékoztatta őket, hogy az autót rendőri segítséggel nem fogja visszakapni, csak a megtekintését tudják biztosítani, ami meg is történt. A panaszos közölte, hogy a fennmaradó javítási költséget hajlandó kifizetni, és arról is beszámolt, hogy a tegnapelőtt K. autószerelő üzenetbe tájékoztatta őt, hogy 2017. februárja óta, amióta nála van a jármű, több mint 1 000 000 forint tárolási költsége keletkezett (napi 5000 forint). Ezt követően a panaszos rendőri kísérettel megjelent a helyszínen, az autót beindították, az üzemképesnek bizonyult. A panaszos rendőrök jelenlétében közölte az autószerelővel, hogy kifizeti a fennmaradó 150 000 forint javítási költséget. Az autószerelő erre úgy reagált, hogy fizessék meg az egy millió forintos tárolási költséget, vagy közjegyző előtt nyilatkozzanak arról, hogy ennyivel tartoznak neki. Ez nem történt meg, mert a panaszos nem ismeri el a tárolási költséget, a rendőrök pedig (megint) nem engedték meg a panaszosnak, hogy elvigye az autóját, azt mondták neki, hogy menjen haza.

T. r. törzsszázslós jelentése szerint a panaszos kérdésre úgy nyilatkozott, hogy azt várja a rendőrségtől, kísérjék el őket a szerelőhöz, ahol ők újabb kísérletet tesznek arra, hogy a náluk lévő 150 000 forinttal letudják a „tartozásukat”. De ha a szerelő ezt nem fogadja el, akkor a hatóság kényszerítse a szerelőt, hogy az autót adja vissza, illetve ha ez nem történne meg, akkor feljelentést kívánnak ellene tenni. A panaszos arról is beszámolt a kapitányságon, hogy az elmúlt időszakban több alkalommal kísérelték meg felvenni a kapcsolatot a szerelővel, hogy rendezzék a félreértést, de ez nem történt meg, illetve az utóbbi időben a szerelő már ún. tárolási díjat is követel rajtuk, amely milliós tétel, és amelyet nem kívánnak megfizetni. A panaszos tart attól, hogy a szerelő eladta az autót a vélt tartozás fejében, mivel a korábbi kapcsolatfelvételek során az autót a szerelő telephelyén nem találták.

Miután T. r. törzsszázslós meghallgatta a sértetteket, mindkettőjüket tájékoztatta arról, hogy az általuk felvázolt probléma polgári peres bíróság hatáskörébe tartozik, így a rendőrség nem illetékes abban sem állást foglalni, sem segítséget nyújtani. Amennyiben a panaszos által felajánlani kívánt összeget a szerelő nem fogadja el, abban az esetben a polgári peres bíróság illetékes az ügyükben. Ha azonban a járművet a szerelő eladta, akkor ezzel kapcsolatban ellene büntetőeljárás indul. Ugyanis a rendőrség kizárólag azt jogosult vizsgálni, hogy történt-e szabálysértés vagy bűncselekmény. Ez ellenőrizhető, de ez nem függ össze a polgári peres vitával. Majd T. r. törzsszázslós nyomatékosította a sértettek felé azt, hogy a rendőrség nem fogja tudni kikényszeríteni a szerelőtől a jármű átadását.

T. r. törzsszázslós ezt követően a helyszínre küldte M. r. főtörzsőrmestert és Gy. r. őrmestert, miután rövid eligazítás keretien belül vázolta nekik a bejelentés tartalmát, illetve utasította őket,

hogy mindkét felet alaposan hallgassák meg, és amennyiben a helyszínen bűncselekmény vagy szabálysértés tényét nem tudják megállapítani, tájékoztassák a feleket a polgári peres eljárás lehetőségéről, és dokumentálják a gépkocsi állapotát.

Gy. r. őrmester a helyszínről azt jelentette vissza, hogy a szerelő a járművet megmutatta, annak állapotáról a panaszost tájékoztatta, azonban a javítási díj és egyéb költségek tekintetében a felek között nem született megállapodás. Elmondta továbbá, hogy bűncselekményt vagy szabálysértést nem állapítottak meg a helyszínen. Ezt követően T. r. törzsszázlós rádión keresztül utasította a járőrt arra, hogy a korábban meghatározottak szerint a polgári peres eljárással kapcsolatban a jogi felvilágosítást adja meg a bejelentő részére.

Körülbelül 15 perccel később a járőr tájékoztatta T. r. törzsszázlóst, hogy az intézkedést befejezték, a panaszos már nem kíván feljelentést tenni, mivel ő kizárólag a gépkocsit akarta visszakapni és mivel a rendőrség ezt nem kényszerítette ki a szerelőből, ezért panasszal fog élni az intézkedés ellen.

a) Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése rendelkezik a rendőr intézkedési kötelezettségéről. A hivatkozott jogszabályhely szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ílyet a tudomására hoznak. A fenti rendelkezést a Szolgálati Szabályzat 8-9. §-a az alábbiakkal egészíti ki. A rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről – ha az elkövető ismert, annak megjelölésével – feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében. A rendőr a magánindítványra büntethető bűncselekmény észlelése esetén a feljelentés megtételére jogosult kérésére megadja a szükséges felvilágosítást. A rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki.

A hivatkozott jogszabályhely értelmében – a konkrét eset kapcsán – a Testületnek egyrészt vizsgálnia kellett azt, hogy a panaszos előadása, illetve a rendőrség tudomására jutott további információk alapján fennállt-e valamely jogellenes cselekmény elkövetésének olyan fokú gyanúja, amely a rendőrség intézkedési kötelezettségét megalapozta, továbbá azt is, hogy az intézkedő rendőrök megtették-e mindent, amire az eljárásukra irányadó normák őket felhatalmazták és kötelezték annak érdekében, hogy a panaszos sérelmeit orvosolják.

A Btk. 372. § (1) bekezdése alapján sikkasztást követ el, aki a rábízott idegen dolgot jogtalanul eltulajdonítja, vagy azzal sajátjaként rendelkezik.

A Legfelső Bíróság 8/1999. számú büntető elvi határozata szerint „a sikkasztást a rábízott idegen dologgal sajátjaként rendelkezve az követi el, aki a tulajdonosi rendelkezési jogok valamelyikét tevással vagy nyilatkozattal, tehát a rendelkezés valamely tényleges megnyilvánulásával jogellenesen maga gyakorolja. A sikkasztás pusztán az elszámolási határidő elmulasztásával nem valósítható meg [a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (régí Btk.) 317. § (1) bek. II. fordulat].

„A sikkasztás a lopástól történő megkülönböztetés alapja az, hogy az idegen dolgot az elkövetőre rábízták, az elkövető jogszerűen került a dolog birtokába. Ebből következően rábízásnak azt a jogi aktust kell tekinteni, amely kötelmi jogviszonyt létesít a jogosított és a dolgot birtokba vevő személy között, a dolog birtoklását a kétoldalú akarat megegyezés teszi jogszerűvé. A birtokbaadás jogcíme közömbös, lehet használta, őrzés, kezelés, gazdálkodás stb. Nem feltétel a kifejezett szerződéskötés, kivéve, ha valamely polgári jogi rendelkezés ezzel ellentétes szabályt nem tartalmaz. A dolog átadásának jogcímét azonban vizsgálni kell, mert adott esetben, ha az átadás a tulajdonjog szempontjából lényeges, sikkasztás nem állapítható meg.” [Dr. Belovics

Ervin, Dr. Molnár Gábor és Dr. Sinku Pál: Büntetőjog Különös Rész, HVG-ORAC, Lap- és Könyvkiadó Kft., Budapest, 2008, 706. o.]

A Testület ezen a ponton szükségesnek tartja felhívni a figyelmet töretlen gyakorlatára, miszerint ha az Rtv. szerinti rendőri fellépés mögöttes jogalapjaként a rendőrség egy Rtv.-n kívüli jogszabályban meghatározott tényállás tekintetében fennálló gyanúokra (pl. bűncselekmény vagy szabálysértés gyanújára) hivatkozik, a Testület – a kérdéses cselekményért egyébként fennálló szabálysértési vagy büntetőjogi felelősség kérdésében való állásfoglalás nélkül – vizsgálja, hogy az adott esetben fennállt-e olyan fokú gyanú, amely elégséges jogalapot szolgáltatott az intézkedéssel megvalósult jogkorlátozásra. Amennyiben a

Testület ezt a vizsgálatot nem végezné el, a jogkorlátozás érdemi kontrollja kiüresedne, illetve elmaradna, és ezzel sérülne az érintett panaszhoz való alkotmányos joga.

A panaszosi és a rendőri előadás megegyezik abban, hogy a rendőrségre a panaszos arról tett bejelentést, hogy a panaszos és K. autószerelő között javítási és tárolási költségek vonatkozásában vita van és K. autószerelő nem adja vissza a nála javítási céllal elhelyezett gépkocsit. T. r. törzsőrmester jelentése szerint a panaszos előadta, hogy tart attól, hogy a szerelő eladta az autót a vélt tartozás fejében, mivel a korábbi kapcsolatfelvételek során az autót a szerelő telephelyén nem találták.

A bejelentés alapján tehát felmerült annak a gyanúja, hogy K. autószerelő a gépkocsit eladta (jogtalanul eltulajdonította), illetve azzal sajátjaként rendelkezik, megvalósítva a bejelentő panaszos sérelmére sikkasztás bűncselekményt. Ezáltal pedig a rendőrség köteles volt a történeti tényállás tisztázása érdekében szükséges intézkedéseket megtenni, és a helyszínen megjelenni.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint a bejelentés tartalma miatt a rendőrségnek fennállt az intézkedési kötelezettsége.

b) A Testületnek ezt követően abban kellett állást foglalnia, hogy az intézkedési és a segítségnyújtási kötelezettségét a rendőrség jelen esetben megfelelően teljesítette-e.

M. r. főtörzsőrmester az intézkedés napján kelt jelentésében részletesen beszámolt a helyszíni intézkedésről, az alábbiak szerint.

M. r. főtörzsőrmester megjelent a helyszínen és meghallgatta a panaszost, aki részletesen beszámolt K. autószerelővel fennálló anyagi vitájáról, aki autóját nem adja vissza és 1 millió forint körüli összeget követel tőlük a javítás és a tárolás költségeként.

Eközben K. szerelő T. r. törzszakaszlós telefonhívására a helyszínre érkezett, aki az egyik garázsban elhelyezett a járművet megmutatta a panaszosnak, és a jármű alvázszámát egyeztetették a korábbi adásvételi szerződésben rögzített adatokkal. A járműről K. r. főtörzsőrmester és Gy. r. őrmester fényképfelvételeket készített. A járművet beindították, amely működőképesnek bizonyult, és a panaszos nem jelezte, hogy azon bármiféle elváltozást észlelne, amely korábban nem volt rajta.

K. úgy nyilatkozott, hogy a járművet akkor adja vissza a panaszosnak, ha az a fennálló szerelési díjat, 150 000 forintot kifizeti részére és a jármű állapotára vonatkozólag szakszervíz kerül bevonásra. Ha ez megtörtént, akkor közjegyző által ellenjegyzett hivatalos iraton adja át a gépkocsit és a további tárolási díjat bírósági úton fogja követelni a panaszostól. A panaszos a fent elmondottakat megértette és kérte K.-t, hogy a feltételeit küldje át elektronikusan, hogy azt át tudja gondolni. A helyszíni intézkedésről a rendőrök tájékoztatták a szolgálatparancsnokot.

Továbbiakban mivel a rendőrség hatáskörébe tartozó szabálysértés, illetve bűncselekmény gyanúja a jármű vonatkozásában nem került megállapításra, hanem a járművön elvégzett munka és tárolási díj vonatkozásában nem tudnak a felek megegyezni, mely kérdés megítélése polgári peres bírósági eljárásra tartozik, ezért M. r. főtörzsőrmester tájékoztatta a panaszost, hogy a

járművel kapcsolatos követeléseit polgári peres úton érvényesítheti. Ezt követően M. r. főtörzsörmester 15 órakor elhagyta a helyszínt.

Az Rtv. 24. §-a szabályozza a rendőrség segítségnyújtási kötelezettségét. Az (1)-(3) bekezdések szerint „a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni. A magánérdekek védelme e törvény alapján csak akkor tartozik a rendőrség hatáskörébe, ha a törvényes védelem az adott körülmények között más módon nem biztosítható, vagy ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége meghiúsulna vagy számottevően megnehezülne. A segítségnyújtás csak halaszthatatlan szolgálati érdekből tagadható meg, közvetlen életveszély esetén csak akkor, ha a segítségnyújtás miatt több ember élete kerülne közvetlen veszélybe.”

A Testület álláspontja szerint mivel K. autószerelő telephelyén az autó üzemképes állapotban fellelhető volt, a helyszínen a rendőrök számára annyi derült ki biztosan, hogy szabálysértés, illetve bűncselekmény gyanúja a jármű vonatkozásában nem merült fel, amely a rendőrség hatáskörébe tartozó intézkedés megtételét tette volna szükségessé, hanem a járművön elvégzett munka és tárolási díj vonatkozásában nem tudnak a felek megegyezni, mely kérdés megítélése polgári peres bírósági eljárásra tartozik.

Az állampolgári jogok országgyűlési biztosa általános helyettesének OBH 6622/2001 jelentése a következőkre mutat rá. „Az Rtv. 24. § (2) bekezdésében meghatározottaknak megfelelően a magánérdekek védelme csak akkor tartozik a Rendőrség hatáskörébe, ha a törvényes védelem az adott körülmények között más módon nem biztosítható, vagy ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége meghiúsulna vagy számottevően megnehezülne. Ez a rendelkezés az általános érvennyel meghatározott segítségnyújtási és felvilágosítás adási kötelezettség határait vonja meg oly módon, hogy azt a rendőrség feladatkörével összefüggő - a belső rend és a közbiztonság védelme körébe tartozó - segítség megadására korlátozza.” Mivel jelen esetben bűncselekmény elkövetése nem volt megállapítható és a törvényes védelem az adott körülmények között más módon, a tulajdonjog polgári peres eljárás útján való érvényesíthetősége biztosított volt, a gépkocsi vissza nem adásával, a magánérdek védelmének meghiúsulása vagy számottevően megnehezülése nem forgott fent.

A fent hivatkozott OBH jelentés azt is rögzíti, hogy „a rendőrség nem avatkozhat be az állampolgárok közötti polgári jogi vitákba és - a törvény által meghatározott lehetőségen túlmenően - nem is nyújthat ezek eldöntéséhez támogatást az egyik vagy másik fél részére”.

Ezen felismerésből két dolog következik: egyrészt a rendőröknek az adott helyzetben kötelességük volt megadni a szükséges jogi tájékoztatást a feleknek arról, hogy a jogvita eldöntésére nincs hatáskörük, és arról is, hogy jogaiknak mely fórum előtt szerezhetnek érvényt. A rendőrségi tájékoztatás szerint a panaszost a kapitányság épületében és a helyszínen is tájékoztatták, hogy a járművel kapcsolatos követeléseit polgári peres úton érvényesítheti. (A panaszos kérdésre úgy nyilatkozott a panasza jegyzőkönyvezésekor, hogy ez idáig polgári eljárást nem kezdeményezett, valamint hogy, a rendőrségen őt és a feleségét az eset ismertetése után T. törzszászló tájékoztatta a rendőrség álláspontjáról és arról, hogy milyen intézkedés fog történni.) A Testület megjegyzi, hogy az intézkedő rendőröktől nem várható el a polgári jogi normák részletes ismerete, ezért úgy ítélte meg, hogy a rendőrök – a fentiek alapján – eleget tettek tájékoztatási kötelezettségüknek.

Másrészről szükséges leszögezni, hogy a rendőrök a fentiekén túl a jogvitába érdemben nem avatkozhattak bele, és így a panaszos szempontjából mulasztás sem terheli őket, azzal kapcsolatban, hogy nem biztosították számára, hogy elvigye autóját, mivel ezen kérdés megítélése polgári jogi bíróság hatáskörébe tartozik.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint a rendőrök nem valósítottak meg jogellenes mulasztást a tekintetben, hogy nem tették lehetővé a panaszosnak, hogy elvigye az autóját, továbbá az intézkedő rendőröktől elvárható tájékoztatást megadták a panaszos részére, így nem sérült a panaszos tulajdonhoz és tisztességes eljáráshoz fűződő joga.

Ugyanakkor a Testület felhívja a figyelmet, hogy a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi törvény (a továbbiakban Ptk.) 6:246. §-a szerint „a vállalkozót a vállalkozói díj és a költségek biztosítására zálogjog illeti meg a megrendelőnek azokon a vagyontárgyain, amelyek a vállalkozási szerződés következtében birtokába kerültek [Törvényes zálogjog]”. A Ptk. és a kapcsolódó jogszabályok nagykommentárja szerint „a vállalkozással együtt járhat, hogy a megrendelő bizonyos vagyontárgyai a vállalkozó birtokába kerülnek, átalakítandó, feldolgozandó, javítandó dolgok, szolgáltatott anyag, stb. Ez lehetőséget nyújt arra, hogy a vállalkozó a vállalkozói díj meg nem fizetése esetén biztosítékot kapjon. Ezt a törvény a díjkövetelés erejéig biztosítja, kiegészítve a költségekkel, törvényes zálogjog formájában. A törvényes zálogjog csak azon vagyontárgyakra terjed ki, melyek a megrendelő vagyontárgyai és az érintett vállalkozási szerződés következtében, azzal összefüggésben kerültek a vállalkozó birtokába (BDT 1255/2005.)”

3) A panaszos kifogásolta, hogy rajtuk kívül senki nem akart panaszt tenni, mégis két órát várakoztatták őket a kapitányságon, talán azért, hogy hátha megunják a várakozást és elmennek.

A megküldött rendőrségi iratokból egyrésztől tudható, hogy a helyszíni intézkedés a panaszos tájékoztatásával zárult, amely arra vonatkozott, hogy követeléseit polgári jogi úton tudja érvényesíteni. Ezt követően a rendőrök 15 órakor elhagyták a helyszínt. Másrészről az is megállapítható, hogy a panaszbejelentés jegyzőkönyvezése 16 órától 17 óra 5 percig tartott.

Az Rtv. 2. §-ából – amely szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait – levezethető, hogy az intézkedő rendőrök kötelesek úgy eljárni, hogy az az intézkedés alá vontnak a lehető legkisebb sérelem okozásával járjon. Tovább az Rtv. 15. §-ában rögzített követelmény értelmében a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.

A helyszíni intézkedés befejezése és a jegyzőkönyvezés megkezdéséig eltelt mintegy 1 órás időtartamot – figyelemmel a helyszín és a kapitányság közötti távolság megtételéhez és a jegyzőkönyvezés személyi és egyéb feltételeinek megteremtéséhez szükséges időre – a Testület nem tartotta aránytalanul hosszúnak, ezért megítélése szerint nem sérült az arányosság követelménye és a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

IV.

A Testület az ügy mérlegelése során úgy ítélte meg, hogy a rendőrség intézkedési kötelezettségének eleget tett azáltal, hogy megjelent a helyszínen történt tényállás tisztázása érdekében és megfelelő tájékoztatást megadta a panaszosnak, és jogellenes mulasztást nem terheli a tekintetben, hogy az intézkedő rendőrök nem tették lehetővé a panaszosnak az autó elvitelét. Ezáltal úgy ítélte meg, hogy nem sérült a panaszos tulajdonhoz és tisztességes eljáráshoz fűződő joga. A Testület továbbá a helyszíni intézkedés befejezése és a jegyzőkönyvezés megkezdéséig

eltelt mintegy 1 órás időtartamot nem tartotta aránytalanul hosszúnak, ezért megítélése szerint nem sérült az arányosság követelménye és a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

Mindezekre tekintettel a Testület állásfoglalását a rendelkező részben foglaltak szerint alakította ki, és az Rtv. 93. §-ának (2) bekezdése szerint az eljárását megszüntette, tekintettel a panasz áttétele ellen bejelentett előzetes tiltakozásnak.

Budapest, 2018. december 20.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Dr. Wildner Domonkos
előadó testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

Független Rendészeti Panasztestület